

שתי משניות ליום משנה שלמה

יו"ל ע"י משנה שלמה
העמותה להנחלת אהבת התורה
ואהבת ישראל (ע"ר)

מס' עמותה: 580553329

משנה שלמה עמותה
להנחלת אהבת התורה
ואהבת ישראל (ע"ר)

טל': 052-5802345 מייל: mishna.shlema@gmail.com
כתובת: עין שמש 23 בני תקווה 55900

פרויקט שתי משניות ליום - לעילוי נשמת
הרה"ק רבי אברהם מתתיהו ב"ר מנחם נחום זצוק"ל כ"ק האדמו"ר מסטפנשט
הרה"ק רבי חיים זאנוויל ב"ר משה זצוק"ל כ"ק אדמו"ר מריבניץ

"תנא דבי אליהו כל השונה הלכות בכל יום מובטח לו שהוא בן העולם הבא שנאמר: "הליכות עולם לו"
אל תיקרי הליכות אלא הלכות". - רש"י: הלכות - משנה וברייתא, הלכה למשה מסיני.

הלימוד היומי לעילוי נשמת

הרה"ק רבי אלטר ישעיה בהרה"ק ר' ראובן הורוויץ זצ"ל
הגאון רבי שמשון ב"ר רפאל הירש זצ"ל
הרה"ק רבי מנשה יצחק מאיר בהגה"צ ר' אשר ישעיה זצ"ל

משנה ג'

רבינו עובדיה מברטנורא

בזמן שהיא כלי- שלא נפתחה ולא נתבטלה מותרת כלי.

מחולחלת- שהדפנות נקובות בפותח טפה. שרגילים לעשות נקבים בדפנות הכוורת כדי שיכנסו הדבורים ויצאו, ופעמים שהנקבים פקוקים בקש אלא דהפקק לא מיהדק.

היתה פחותה- שנפתחה ונתבטלה מותרת כלי.

ופקוקה בקש- במקום הפחיתה. ודפנותיה שלימות שאינה מחולחלת.

או אפוצה- או אפילו אין דפנותיה שלימות אלא שאפוצה. כלומר שתומה במקום שהיא מחולחלת ואין בה חלחול טפה.

כנגדו עד התהום טמא- וכל השאר טהור. דכיון דלאו כלי הוא חשוב כאוהל להציל תוכה ועל גבה.

על גבה- אם כזית מן המת נתון על גבה. כנגדו עד הרקיע טמא- וכל השאר טהור, דמצלת תוכה ותחתיה. כיון דלאו כלי היא.

בבית- אם כזית מן המת בבית. אין טמא אלא הבית- וכל השאר טהור, דפיה לחוץ.

בתוכה- אם כזית מן המת בתוכה. אין טמא אלא תוכה- וכל השאר טהור. דאין טומאה נכנסת לבית כיון דאינה מחולחלת ופיה לחוץ, ומצלת נמי על מה שתחתיה ועל גבה, כיון דלאו כלי היא.

שואלת המשנה בַּמָּה דְּבָרִים אֲמֹרִים באיזה אופן מדובר מה שלמדנו במשניות א-ב, עונה המשנה: בַּזְּמַן שֶׁהִיא כְּלִי מְחֻלְחֶלֶת כלומר בכורת שיש בה שני תנאים, א. שהיא שלמה ולא שבורה ולכן נחשבת היא לכלי, ב. שהיא 'מחולחלת', היינו שהיא מונחת בפתח הבית בצורה רפויה והיא איננה צמודה ודבוקה למשקופי הפתח, ובכגון זה דינה הוא כמו ששינונו במשניות א-ב, שהואיל והיא שלמה ונחשבת כלי, היא איננה חוצצת בפני הטומאה, והואיל והיא מחולחלת היא איננה מצלת עם דפנות אוהלים, ואין לה דין אוהל לחוץ בפני הטומאה, נמצא שאם מתקיימים שני תנאים אלו דינה שהיא כלי והיא מביאה את הטומאה ואינה חוצצת בפני הטומאה, לפי שכלים נעשים אוהלים לטמא (שמביאים את הטומאה), אך לא לטהר (שאינם חוצצים בפני הטומאה), אולם על עצמה הכוורת מצילה, כיוון שהיא כלי אדמה טהור, שאינו מקבל טומאה. אולם אם הִיְתָה הכוורת פְּחוּתָה היינו שנשברה ממנה חתיכה, ולפיכך בטלה ממנה תורת כלי, והרי היא נעשית אוהל שאף חוץ בפני הטומאה ופְּקוּקָה בְּקֶשׂ ובמקום השבר הניחו קש כדי שלא תיכנס הטומאה לתוכה, וכגון שהמדובר שהפחת הוא בשיעור טפח, או אם היתה הכוורת אֲפוּצָה כלומר שהיתה הכוורת שלמה ולא שבורה, אלא שהיתה דבוקה והדוקה למשקופי הפתח, שבמקרה כזה היא מצילה עם דפנות אוהלים, ונמצא שהיא גם חוצצת בפני הטומאה, ובהמשך המשנה תפרט את הדינים בכוורת פחותה/אפוצה. שואלת המשנה אֵיזו הִיא אֲפוּצָה כמה רווח יכול להיות בין הכוורת למשקופי הפתח ועדיין תיקרא הכוורת 'אפוצה', ועונה המשנה: כָּל שְׁאִין לָהּ טֶפֶחַ מִמְּקוֹם אֶחָד כלומר כל זמן שהמרחק בין הכוורת למשקוף הוא פחות מטפח, נחשבת הכוורת 'אפוצה', אולם אם בחלק מסוים יש מרחק של יותר מטפח בין הכוורת למשקוף אין הכוורת נקראת 'אפוצה', עתה מתחילה המשנה לפרט את הדינים במקרה שהכוורת היא פחותה או אפוצה: אזי אם כְּזִית מִן הַמֵּת נִתּוּן תַּחְתֶּיהָ אם הטומאה נמצאת מתחת לכוורת, והיא טומאה רצוצה, לפי שהמדובר שאין תחת הכוורת חלל בשיעור טפח - הדין הוא כְּנִגְדוֹ עַד הַתְּהוֹם טָמֵא כל מה שנמצא כנגד הטומאה מלמטה אפילו עד התהום - טמא, לפי שהטומאה בוקעת ויורדת, אך היא איננה בוקעת ועולה, אע"פ שהיא טומאה רצוצה, לפי שלכוורת יש דין אוהל וחוצצת היא בפני הטומאה, לפיכך מה שעל גבי הכוורת טהור, ואם הטומאה נמצאת על גְּבֵהּ מעל הכוורת - הדין הוא: כְּנִגְדוֹ עַד הָרְקִיעַ טָמֵא כל מה שנמצא כנגד הטומאה מלמעלה אפילו עד הרקיע - טמא, לפי שהטומאה בוקעת ועולה, אבל אינה בוקעת ויורדת, לפי שהכוורת חוצצת מלמטה, ולכן מה שמתחת הכוורת טהור. ואם הטומאה מונחת בְּבֵית בתוך הבית - הדין הוא אֵין טָמֵא אֶלָּא הַבֵּית כמו שביארנו במשנה א, הואיל ופתח הכוורת פונה כלפי חוץ הבית, לכן תוך הכוורת טהור, וכן היות ואין הטומאה עוברת תחת הכוורת, לפי שהמדובר שאין הכוורת גבוהה טפח מהקרקע, לפיכך גם מה שמתחת לכוורת טהור, וכן מה שנמצא על גבי הכוורת בחלק שמחוץ לבית טהור, שהרי על החלק שנמצא מחוץ לבית אין דבר שמאחיל עליו, ולכן אין שום דבר שימשוך את הטומאה מן הבית לשם. ואם הטומאה מונחת בְּתוֹכָהּ בתוך הכוורת - הדין הוא: אֵין טָמֵא אֶלָּא תוֹכָהּ היינו טמא רק מה שנמצא בתוך הכוורת, אבל

לעילוי נשמת

מורי ורבי הרה"ק יצחק יגן ב"ר יעקב ורחל זצוק"ל
מור"ר אבי דוד שלום ב"ר שלמה דב וברכה שיפמן ע"ה
הרבנית פעריל דבורה ע"ה בת הרב ישראל צבי יאיר
מרת חיה רויזא בת מוה"ר נטע צבי שלאינגר ע"ה

לקבלת המשנה היומית למייל או לוצאפ ולהנצחות

ניתן לשלוח מייל לכתובת: mishna.shlema@gmail.com

או לשלוח הודעה לנייד: 052-5802345 או: 053-4287288

מה שתחתיה ועל גבה והבית טהורים, לפי שדפנות הכוורת חוצות בין הטומאה שבתוך הכוורת לבין מה שנמצא מתחת ומעל הכוורת, וכן הדופן שלצד הבית חוצצת בפני הטומאה מלהיכנס לתוך הבית, שכן הדפנות חוצצות משום אוהל, אם המדובר בכוורת פחותה ופקוקה, או שהיא חוצצת משום דפנות אוהלים במקרה והכוורת אפוצה*.

*ואף על משנה זו רבו הפירושים מה נקרא פחותה ופקוקה ומה נקרא אפוצה, אך אנו הלכנו לשיטתנו להבין פשט הבנת המשנה, והרוצה להעמיק ביותר תבוא עליו הברכה.

משנה ד'

רבינו עובדיה מברטנורא

הִיְתָה גְבוּהָ מִן הָאָרֶץ טַפַּח ואם הכוורת הפחותה ופקוקה בקש, או האפוצה, היתה גבוהה מן הקרקע בשיעור טפח*, אזי אם **טַמְאָה** נמצאת **תַּחְתֵּיהָ** מתחת הכוורת, **או** שהטומאה מונחת **בְּבֵית -** הדין הוא: **תַּחְתֵּיהָ** מה שנמצא מתחת לכוורת **וְהַבֵּית טַמֵּא** שהואיל ויש מתחת לכוורת אוהל בשיעור טפח, הרי זה מביא את הטומאה מזה לזה, היינו שהטומאה שמתחת לכוורת מתפשטת לתוך הבית ומטמאה אותו, וכן האוהל שמתחת לכוורת מטמא את כל מה שנמצא מתחת לכוורת, גם בחלק הכוורת שנמצא מחוץ לבית, אבל **תּוֹכָה** מה שנמצא בתוך הכוורת **וְגִבָּה** ומה שנמצא מעל הכוורת **טְהוֹר** לפי שהדופן התחתונה של הכוורת חוצצת היא בפני הטומאה שלא תיכנס לתוך הכוורת, לפיכך תוך הכוורת טהור, וכן מה שנמצא מעל הכוורת בחלק שמחוץ לבית טהור, לפי שהכוורת חוצצת על הטומאה שמתחתיה, אולם מה שנמצא מעל הכוורת, בחלק הכוורת שבתוך הבית, נטמא משום טומאת הבית. ואם הטומאה נמצאת **בְּתוֹכָה** בתוך הכוורת - **אֵין טַמֵּא אֶלָּא תּוֹכָה** אבל מה שמתחתיה ומה שמעליה והבית טהורים, כמו שביארנו במשנה הקודמת, לפי שדפנות הטומאה חוצצים בפני הטומאה. ואם הטומאה נמצאת **עַל גְּבִיהָ** מעל לכוורת, בחלק שנמצא מחוץ לבית - אזי **כְּנָגְדוֹ עַד הָרְקִיעַ** מה שנמצא כנגד הטומאה מלמעלה אפילו עד לרקיע **טַמֵּא** אבל מה שנמצא כנגד הטומאה מלמטה טהור, כמו שלמדנו במשנה הקודמת, לפי שהכוורת חוצצת בפני הטומאה.

*ויכולה הכוורת להיות אפוצה גם במקרה כזה שהיא גבוהה טפח מהקרקע, כגון שמדובר שהקיר שבו נמצא פתח הבית עובר גם תחת הכוורת, ואותו קיר שעליו יושבת הכוורת הוא בגובה של טפח מהקרקע, שבמקרה כזה מביא הוא את הטומאה לבית.

תחתיה והבית טמא - דמביאין טומאה מזה לזה.
תוכה טהור - מזה שבפנים, כיון דפיה לחוץ.
וגבה נמי טהור, דמצלת על מה שבחוץ כיון דלאו כלי היא.
בתוכה - אם הטומאה בתוכה.
אין טמא אלא תוכה - וכל השאר טהור.